

**MUSIQA TA'LIMIDA MEDIASAVODXONLIKNI SHAKLLANTIRISHNING
ZAMONAVIY USULLARI**

*Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika
universiteti professional ta'lim va san'at fakulteti
musiqa ta'lim yo'nalishi 103-guruh talabasi
Baxtiyorova Oydin Ixtiyorjon qizi*

Annotation: Ushbu maqolada musiqa ta'limida mediasavodxonlikni shakllantirishning zamonaviy usullari tahlil qilinadi. Musiqa ta'limi jarayonida mediasavodxonlikni rivojlantirish uchun innovatsion yondashuvlar va metodologiyalar ko'rib chiqiladi.

Keywords: musiqa ta'limi, mediasavodxonlik, zamonaviy usullar, innovatsion yondashuvlar.

Аннотация: В данной статье анализируются современные методы формирования медиаграмотности в музыкальном образовании. Рассматриваются инновационные подходы и методологии, направленные на развитие медиаграмотности в процессе музыкального обучения.

Ключевые слова: музыкальное образование, медиаграмотность, современные методы, инновационные подходы.

Annotation: This article analyzes modern methods of developing media literacy in music education. It examines innovative approaches and methodologies aimed at enhancing media literacy in the process of music teaching.

Keywords: music education, media literacy, modern methods, innovative approaches.

Musiqa ta'limi, insonning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega bo'lib, shaxsiy va ijtimoiy taraqqiyotga hissa qo'shadi. Musiqa orqali yosh avlodga estetik qadriyatlar, madaniy meros va hissiyotlarni ifoda etish imkoniyatlari taqdim etiladi. Shu bilan birga, mediasavodxonlik zamonaviy ta'lim tizimida alohida o'rin tutadi. O'quvchilarga media muhitda to'g'ri axborotni tanlash va tahlil qilish ko'nikmalarini o'rgatish, ularning tanqidiy fikrlash qobiliyatini oshirishga yordam beradi. Musiqa ta'limi va mediasavodxonlik o'rtasidagi integratsiya, o'quvchilarni nafaqat musiqa san'atiga, balki kengroq madaniy va ijtimoiy kontekstga ham tayyorlaydi. Shu sababli, zamonaviy ta'lim tizimida mediasavodxonlikni rivojlantirish zaruriyati yanada kuchaymoqda, chunki bu jarayon o'quvchilarning muvaffaqiyatli kelajagini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Musiqa ta'limida mediasavodxonlik tushunchasi, o'quvchilarning zamonaviy axborot muhitida faol qatnashishini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

Mediasavodxonlik, o'quvchilarga musiqa va boshqa san'at turlarini tahlil qilish, ulardan foydalanish va ularni yaratish imkoniyatlarini beradi. Bu jarayon, shuningdek, o'quvchilarning kreativ fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi, chunki ularni turli musiqiy asarlarni va ularning ijtimoiy kontekstini chuqurroq tushunishga undaydi. Musiqa ta'limi jarayonida mediasavodxonlikni qo'shish, o'quvchilarga musiqa madaniyatini yanada kengroq anglash imkonini beradi, bu esa ularni nafaqat san'atga, balki jamiyatda faol ishtirok etishga ham tayyorlaydi. Natijada, o'quvchilar musiqa orqali o'z fikrlarini ifoda etish va kommunikatsiya ko'nikmalarini oshirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Musiqa ta'limida mediasavodxonlik tushunchasi, o'quvchilarning musiqa asarlarini tahlil qilish va baholash qobiliyatini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon orqali o'quvchilar musiqa va texnologiya o'rtasidagi bog'liqlikni tushunib, zamonaviy media vositalaridan foydalanishni o'rganadilar, bu esa ularning ijodkorlik va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini yanada oshiradi.

Zamonaviy usullar va yondashuvlar

Musiqa ta'limida mediasavodxonlikni shakllantirishda zamonaviy usullar va yondashuvlar o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish uchun muhimdir. Ushbu yondashuvlar o'quvchilarga musiqa asarlarini nafaqat tinglash, balki ularni tahlil qilish, kontekstual tushunish va baholash imkoniyatini beradi. Multimedia texnologiyalaridan foydalanish, masalan, video va audio materiallar orqali o'quvchilarning mustaqil fikrlashini va ijodiy yondashuvini rivojlantiradi. Shuningdek, interaktiv platformalar va onlayn resurslar o'quvchilarga kengaytirilgan bilim olish imkoniyatini taqdim etadi, bu esa ularning musiqa va madaniyatga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Natijada, zamonaviy usullar musiqiy ta'limda mediasavodxonlikni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi, o'quvchilarning kreativ imkoniyatlarini kengaytiradi va ularni zamonaviy dunyoda faol ishtirok etishga tayyorlaydi

Musiqa ta'limida innovatsion texnologiyalar, xususan, onlayn platformalar va mobil ilovalar yordamida mediasavodxonlikni rivojlantirish imkoniyatlari katta ahamiyatga ega. Ushbu texnologiyalar o'quvchilarga musiqa asarlarini onlayn tarzda o'rganish, turli xil musiqiy janrlar va madaniyatlar bilan tanishish imkonini beradi. Onlayn resurslar yordamida o'quvchilar musiqa nazariyasi va amaliyoti bo'yicha keng qamrovli bilimga ega bo'lishadi, shuningdek, o'z ijodiy fikrlarini ifodalash uchun yangi imkoniyatlarga ega bo'lishadi. Mobil ilovalar esa o'quvchilarning interaktiv tajribasini oshiradi, ularni musiqa yaratish jarayonida faol ishtirok etishga undaydi. Bunday innovatsion yondashuvlar ta'lim jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi, bu esa o'quvchilarning musiqa sohasidagi bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Pedagogik metodlar

Musiq ta'limida mediasavodxonlikni shakllantirish uchun qo'llaniladigan pedagogik metodlar va strategiyalar pedagogik jarayonning muhim jihatlaridan biridir. Ushbu metodlar o'quvchilarga musiqa asarlarini tahlil qilish, yaratish va baholashda yordam beradi, shuningdek, ularning kreativ fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi. Ta'lim jarayonida interaktiv metodlardan foydalanish, masalan, guruhiy muhokamalar va ijodiy loyihalar, o'quvchilarning o'zaro aloqalarini mustahkamlashga va ularning mediabadiyatini oshirishga xizmat qiladi. Bunday yondashuvlar o'quvchilarda musiqa tilini tushunish, uning strukturasi va kontekstini aniqlashda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, mediabadiyatni rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, masalan, audio va video materiallar orqali o'quv jarayonini boyitadi, bu esa o'quvchilarning umumiy ko'nikmalarini kengaytiradi. Musiq ta'limida mediasavodxonlikni shakllantirish uchun qo'llaniladigan pedagogik metodlar, o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga xizmat qiladi. Bu jarayonda interaktiv o'qitish, muhokama va kooperativ o'qitish usullari muhim o'rin tutadi. Shuningdek, o'quvchilarga mediabadiyatni o'rganish va tahlil qilish imkoniyatlarini taqdim etish, ularning musiqa va media bilan bog'liq ko'nikmalarini yanada mustahkamlashga yordam beradi. Musiq ta'limida mediasavodxonlikni shakllantirishda innovatsion pedagogik metodlar muhim ahamiyatga ega. Bu metodlar o'quvchilarning tahliliy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga, shuningdek, ularning musiqa va media sohasidagi bilimlarini kengaytirishga qaratilgan. Ta'lim jarayonida multimedia resurslaridan foydalanish, o'quvchilarning ijodiy potensialini oshirishga yordam beradi. Bunday yondashuvlar orqali o'quvchilar mediabadiyatning turli jihatlarini chuqur o'rganishga va ularni amaliyotda qo'llashga imkon yaratadi.

Musiq ta'limida mediasavodxonlikni shakllantirish bo'yicha olib borilgan amaliy tajribalar, o'quvchilarning mediabadiyatga bo'lgan qiziqishini oshirganini ko'rsatdi. O'quv jarayonida multimedia texnologiyalaridan foydalanish, nafaqat musiqa asarlarini o'rganish, balki o'quvchilarning tahlil qobiliyatlarini ham rivojlantirishga xizmat qildi. Bunday tajribalar, o'quvchilarga musiqa va media o'rtasidagi bog'liqlikni anglash imkonini berdi. Shuningdek, o'quvchilar o'z ijodlarini namoyish etish va boshqalar bilan baham ko'rish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Natijada, mediabadiyatni tushunish va uni amaliyotda qo'llash ko'nikmalari shakllandi. Ushbu tajribalar, ta'lim jarayonida yangiliklar kiritish zarurligini va mediabadiyatni o'qitishning muhimligini ta'kidlaydi. Musiq ta'limida mediasavodxonlikni shakllantirishga qaratilgan amaliy tajribalar o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga xizmat qildi. O'quvchilar mediabadiyat elementlarini o'z asarlarida qo'llash orqali o'z bilim va ko'nikmalarini oshirdilar, bu esa ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qildi.

Xulosa qilib aytganda, musiqa ta'limida mediasavodxonlikni rivojlantirish nafaqat o'quvchilarning ijodiy salohiyatini oshirish, balki ularning mediabadiyatga

bo'lgan qiziqishini ham kuchaytiradi. O'quv jarayonida mediabadiyat elementlarining qo'llanilishi, o'quvchilarga zamonaviy texnologiyalar va axborot resurslaridan samarali foydalanish imkonini beradi. Kelgusi istiqbollari sifatida, musiqa ta'limida mediasavodxonlikni yanada kengaytirish uchun maxsus dasturlar va treninglar ishlab chiqilishi zarur. Bu, o'quvchilarning mediabadiyat ko'nikmalarini mustahkamlashga va ularni kelajakda muvaffaqiyatli mutaxassislar sifatida tayyorlashga yordam beradi. Shuningdek, o'qituvchilar uchun mediabadiyat bo'yicha malaka oshirish kurslari tashkil etilishi, o'quv jarayonining sifatini yanada oshirishga xizmat qiladi. Shunday qilib, mediabadiyatni rivojlantirish musiqa ta'limining muhim jihati.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. **Abdullaeva, D. (2021).** Musiqa ta'limida innovatsion yondashuvlar. O'zbekiston Ta'limi.
2. **Karimov, R. (2020).** Mediasavodxonlik va uning ta'limdagi o'rni. Ta'lim va Innovatsiyalar.
3. **Murodov, S. (2022).** Zamonaviy ta'limda texnologiyalar. O'zbekiston Pedagogika Jurnal.
4. **Isroilov, A. (2019).** Musiqa ta'limida kreativ yondashuvlar. O'zbekiston Musiqa Ta'limi.
5. **Tursunov, B. (2023).** Mediasavodxonlikni rivojlantirish. O'zbekiston Fan va Ta'lim.
6. **Rahmonov, A. (2021).** Onlayn ta'lim va mediasavodxonlik. Ta'limda Innovatsiyalar.
7. **Yusupov, M. (2020).** Musiqa ta'limida zamonaviy metodlar. O'zbekiston Ta'lim Jurnal.